

Uudenkaupungin kaupungin vuoden 2023 tilinpäätös

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 99
2317/02.06.01.03/2024

Valmistelija: <Talousjohtaja Anne Takala>
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

1. Tilinpäätöksen sisältö

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvien osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 113 §). Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen sisältyy konsernin tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitosten, muiden taseyksiköiden sekä muiden laskennallisesti eriytettyjen liiketoimintojen tilinpäätökset.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

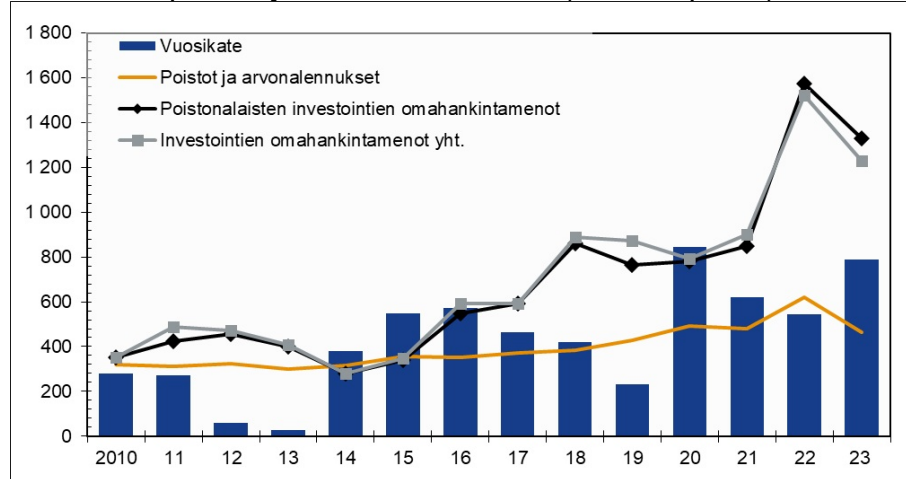
2. Tilinpäätös 2023

Yleistä

Vuosi 2023 pähkinänkuoressa

- Sosiaali- ja terveystoimet ja pelastustoimi siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023
- Kaupungin talous puolittui
- Hyvinvointialueelle siirtyneisiin sopimuksiin ja henkilöstöön sekä tietoverkkoihin liittyvät järjestelyt jatkuivat.
- Toiminnalliset tavoitteet pääosin saavutettiin
- Wintterin rakentaminen jatkui – aikataulussa ja kustannusarviossa pysyttiin
- Kaupungin organisaatio ja hallintosääntö päivitettiin
- Talous- ja toiminta-analyysi tehtiin keväällä
- Sote- ja pela-kiinteistöjen sekä kaupungin muiden kiinteistöjen järjestelyvaihtoehdot sekä omistus- ja hallintamallit selvitettiin
- Kaupunginhallitus päätti syksyllä, että kaupungille laaditaan talouden sopeuttamisohjelma. Työ jatkuu suunnitelmakaudella.
- Kaupungin vuokra-asuntoja hallinnoivan Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalojen ensimmäinen toimintavuosi
- Uudenkaupungin kaupunki osallistuu vuosina 2023–2024 ensimmäisen kerran USO Uuden sukupolven organisaatiot – verkostoprojektiin.
- Investointien vuosi: kaupungin ja liikelaitosten nettoinvestoinnit yhteensä yli 19 miljoonaa euroa
- Inflaatio vähän rauhoittui ja pahin korkojen nousu pysähtyi
- Työttömyys kasvoi ja työvoiman ja avointen työpaikkojen määrä laski
- Asukasluku väheni huolestuttavasti, vaikka yli 120 ukrainalaista sai kotikuntaoikeuden
- Alkuperäisen talousarvion noin 1,6 miljoonan euron ylijäämä nousi noin 5 miljoonaan euroon (taseen kumulatiivinen ylijäämä 22,9 milj. euroa)
- Vuosikate kattoi poistot
- Lainakanta kasvoi 8,6 miljoonaa euroa (TA noin 19 miljoonaa euroa)

Vuosikate, poistot ja investoinnit, €/as. (Uusikaupunki)

Vuosien 2022 ja 2023 toiminnan tai talouden lukuja ei voi sote- ja pela-uudistuksen takia verrata keskenään.

Kaupungin verotulot ylittivät alkuperäisen verotuloarvion miljoonalla eurolla. Yhteisöverot ja kiinteistöverot ylittivät ja tuloveroa kertyi ennakkoidusti.

Kaupungin poistot alittuivat 0,4 miljoonalla eurolla, koska nettoinvestoinnit jäivät 8 miljoonaa talousarviota pienemmäksi ja koska kaikki kohteet eivät valmistuneet ja joitakin niistä siirtyi.

Toimintatuotot ylittivät lähes miljoonalla eurolla. Suurin, lähes 0,9 miljoonan euron, ylitys oli muissa toimintatuotoissa. Sairaanhoidopiirin lopullinen alijäämä vuodelta 2022 pieneni 95 289 euroon (varaus 351 000 euroa) ja Helsingin kaupungin maksamista sijaishuollon kustannuksista (382 000 euroa).

Henkilöstömenot ylittivät vajaalla 0,2 miljoonalla eurolla, 0,6 %:lla. Palvelujen ostot alittivat talousarvion 0,8 miljoonalla eurolla. Suurimmat palvelumenojen alitukset olivat varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksen palvelujen ostot alittuivat, koska muun muassa hankekustannukset jäivät alle budjetin ja muihin kuntiin sijoitettujen lasten kustannuksiin varattu määräraha jäi käyttämättä. Vuonna 2023 nämä kustannukset kuuluivat hyvinvointialueelle ja 2024 ne kuuluvat taas kunnille.

Kaupungin henkilöstökulut laskivat 46,1 % ja toimintakulut 59,4 % edellisestä vuodesta.

Tilikauden tulos oli 4,8 miljoonaa euroa positiivinen, kun se alkuperäisessä talousarviossa oli 1,3 miljoonaa positiivinen. Liikelaitosten lopullinen tulos oli 0,2 miljoonaa euroa positiivinen ja kaupungin 4,6 miljoonaa euroa positiivinen.

Sote-uudistuksen vaikutuksesta kaupungin verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) laski 59,5 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta. Verorahoitus oli yhteensä 46,6 miljoonaa euroa.

Olennaisia muutoksia toiminnassa

Sote- ja pela-palvelut ja puolet henkilökunnasta siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, Varhalle. Kaupungin talous supistui yli 60 %. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle työllisti edelleen organisaatiota. Erityisesti sopimusten ja omaisuuden siirron käytännön järjestelyt jatkuivat, samoin henkilöstön siirtoon liittyvät toimet.

Varha käyttää edelleen kaupungin tietoliikenneverkkoja.

Sote- ja pela-kiinteistöistä allekirjoitettiin kolmevuotiset vuokrasopimukset Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa joulukuussa 2022. Kaupunki on vuokrannut Varhalle yhteensä 17 000 m². Varhan ja tilapalvelujen yhteistyö sujui hyvin vuonna 2023.

Sote-uudistuksen myötä hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluille siirtyi merkittävä määrä uusia tehtäviä kuten päihdetyö ja maahanmuuton koordinaatio. Palvelukeskus kehitti erilaisia kuulemismenetelmiä, joissa hyödynnettiin esimerkiksi asukas- ja kyläfoorumeita, kyselyitä, työpajoja sekä aktiivisen palautteen keräämisen menetelmiä. Uudessakaupungissa toteutettiin ensimmäisen kerran OSBU-Osallistuva budjetointi -kokeilu.

Opiskeluhuollon ja moniammatillisen sote-yhteistyön palvelut siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Varha vähensi resurssipulan takia koulukuraattoriresurssia eikä myöskään koulupsykologipalveluita pystytty järjestämään.

Toisen asteen koulutus on siirtynyt vaiheittain oppivelvollisuuslain alaiseksi ja vuoden 2023 lopussa lähes kaikki nuorisoasteen opiskelijat olivat maksuttoman toisen asteen piirissä.

Suomeen saapui vuonna 2022 kymmeniä tuhansia pakolaisia Ukrainasta. Ensimmäiset tilapäisen suojelun tarpeessa olevat perheet saapuivat Uuteenkaupunkiin maaliskuussa 2022. Vuoden 2023 lopussa Uudessakaupungissa asui noin 120 kotikuntamerkinän saanutta uutta ukrainalaista uusikaupunkilaista.

Monitoimitalo Wintterin rakentaminen jatkui vuonna 2023.

Kiinteistö Oy Sorvakko ja Kiinteistö Oy Käätyjärvi fuusioitiin 1.1.2023 kaupungin isoimpaan vuokrataloyhtiöön Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloihin. Myös muiden vuokra-asuntojen hallinnointi keskitettiin Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloille. Kiinteistö Oy Kulhankarin fuusiointi Vuokrataloihin siirtyi vuodelle 2024.

Kaupungin hallintosääntö päivitettiin. Muutokset tulivat pääosin voimaan 1.8.2023.

Kaupunginhallitus käynnisti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

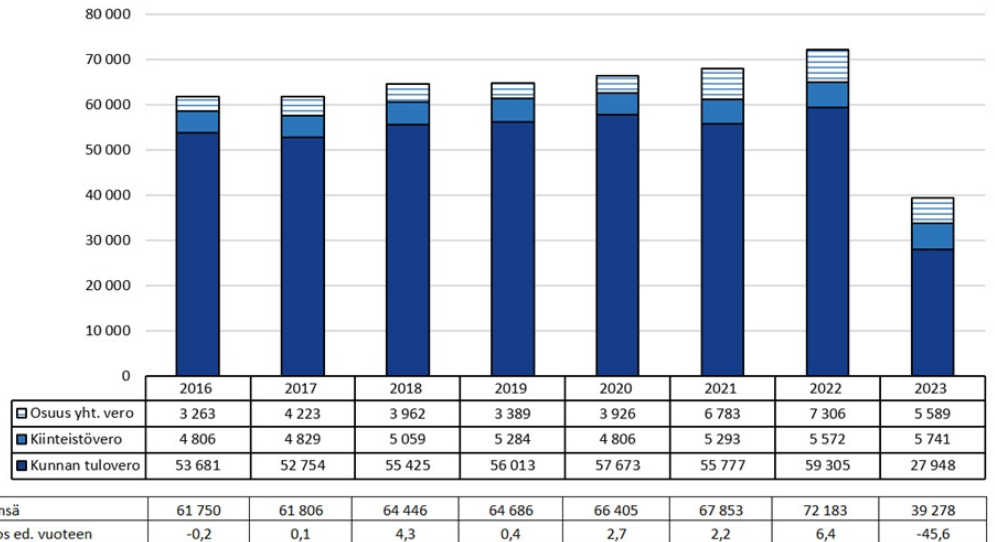
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut Kaupunki ja liikelaitokset, 1 000 €	2023	2022	Muutos %
Toimintatuotot	15 670	28 160	-44,4 %
Valmistus omaan käyttöön	621	878	-29,2 %
Toimintakulut	-51 733	-127 535	-59,4 %
Toimintakate	-35 442	-98 498	-64,0 %
Verotulot	39 278	72 183	-45,6 %
Valtionosuudet	7 304	33 948	-78,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	124	87	42,9 %
Muut rahoitustuotot	1 098	1 256	-12,6 %
Korkokulut	-586	-465	26,2 %
Muut rahoituskulut	-6	-307	-98,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	629	571	10,1 %
Vuosikate	11 768	8 205	43,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 941	-6 918	0,3 %
Kertaluonteiset poistot	0	-2 465	-100,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0	
Tilikauden tulos	4 828	-1 178	-509,8 %
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	297	316	-6,0 %
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	0	0	
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	-21	1 049	-102,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	5 104	187	2635,8 %
Tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	30,7	22,2	
Vuosikate/Poistot, %	169,6	87,4	
Vuosikate, €/asukas	787,8	543,2	
Asukasmäärä	14 939	15 105	

Kaupungin ja liikelaitosten vuosikate oli 11,8 miljoonaa euroa positiivinen. Se kasvoi 3,6 miljoonalla eurolla vuodesta 2022.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verorahoitus oli 46,6 (106,1 miljoonaa euroa vuonna 2022). Verotulot olivat yhteensä 39,3 miljoonaa ja valtionosuudet 7,3 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto oli noin 5,6 miljoonaa euroa ja kunnan tuloveron tuotto noin 28 miljoonaa euroa. Kiinteistöveron tuotto oli 5,7 miljoonaa euroa.

Uudenkaupungin verotulot 2016–2023 (1 000 €)

Henkilöstö ja henkilöstömenot

Uudenkaupungin työntekijöistä noin puolet siirtyi 1.1.2023 liikkeen luovutuksella Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, ja myös Uudenkaupungin palkkasumma ja henkilöstömenot lähes puolittuivat vuodesta 2022.

31.12.2023 Uudenkaupungin kaupungin palveluksessa olevan vakinaisen henkilöstön määrä oli 467 henkilöä. Henkilöstömäärä väheni 437 henkilöllä.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden lopussa määräaikaiset mukaan lukien 601 työntekijää (1 159 vuonna 2022).

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten palkkakulut olivat 23,5 miljoonaa euroa (-45,6 % vuodesta 2022). Henkilöstökulut olivat yhteensä 29,6 miljoonaa euroa.

Palvelussuhde 31.12. Palvelukeskuksittain	2020 yhteensä	2021 yhteensä	2022 yhteensä	2023 yhteensä	Muutos % ed. vuoteen
Kaupunki yhteensä	1 130	1 164	1 159	601	-48,1 %
Vakinaiset	903	911	904	467	-48,3 %
Määräaikaiset	227	253	255	134	-47,5 %
- joista työllistetyt	10	17	24	13	-45,8 %
Liikelaitokset	14	14	15	13	-13,3 %
Vakinaiset	14	14	13	13	0,0 %
Määräaikaiset	0	0	2	0	-100,0 %
- joista työllistetyt	0	0	0	0	

Käyttötaloustuotot ja -kulut

Uudenkaupungin kaupungin (ilman liikelaitoksia) käyttötalouden toimintatuottojen toteutumisaste oli 105,0 prosenttia ja

toimintakulujen 99,6 prosenttia. Toimintakate (toimintatuotot - toimintakulut ilman poistoja) alitti talousarvion 1,4 miljoonalla eurolla. Kaupungin poistot sisältävä käyttötalouden alijäämä (nettomenot ilman liikelaitoksia) oli 43 miljoonaa euroa, 1,8 miljoonaa euroa talousarviota pienempi.

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten vuoden 2023 käyttötalouden nettomenot (toimintakate + poistot) olivat 42,4 miljoonaa euroa. Ne laskivat 60,7 %, 65,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Kaupungin poistot pienenevät 2,4 miljoonalla eurolla.

Kaupungin ja liikelaitosten poistot olivat noin 6,9 miljoonaa euroa. Ne pienenevät 2,4 miljoonalla eurolla.

ulkoiset, sisäiset ja mukana poistot Toimielin, 1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut + poistot		Toimintakate + poistot		Muutos %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	6 721	6 858	-11 283	-11 886	-4 562	-5 029	-9,3 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	16 171	18 590	-20 198	-25 069	-4 028	-6 479	-37,8 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 245	2 238	-31 469	-29 280	-29 224	-27 042	8,1 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	950	682	-6 136	-5 375	-5 186	-4 693	10,5 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	16 791	0	-82 037	0	-65 246	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	26 086	45 159	-69 087	-153 647	-43 000	-108 488	-60,4 %
Liikelaitokset	7 244	6 989	-6 626	-6 382	617	607	1,7 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	33 330	52 148	-75 713	-160 029	-42 383	-107 881	-60,7 %

Investoinnit

Kaupungin ja liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 19,3 ja nettoinvestoinnit 18,3 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus nettoinvestoinneista oli lähes 16,7 miljoonaa euroa ja liikelaitosten 1,6 miljoonaa. Investointimenot laskivat 20,3 % edellisestä vuodesta.

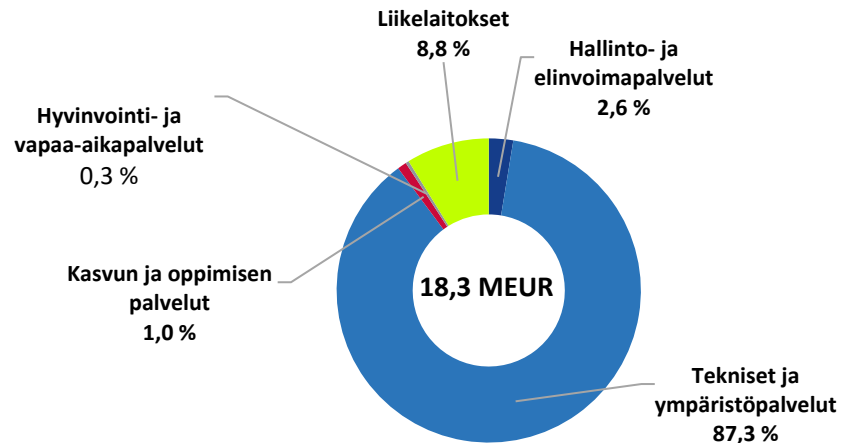
Kaupungin kiinteistöjen ylläpitokorjaukseen, moniin pieniin kohteisiin, käytettiin 0,6 miljoonaa euroa. Euromääräisesti isoimmat yksittäiset investoinnit olivat:

- Monitoimijatalo Wintteri (8 505 000 euroa)
- Kalannin koulu (1 803 000 euroa)
- Merituulikoti (1 438 000 euroa)
- A-sairaalan korjaukset (600 000 euroa)
- pääkirjasto (313 000 euroa).

Kaupungin investointimenojen toteutumisaste oli 62,8 %.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen investoinnit olivat noin 1,2 miljoonaa euroa, 59,1 % budjetoidusta. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen investoinnit olivat 409 000 euroa, 91,0 % budjetoidusta.

Investoinnit 2023, kaupunki ja liikelaitokset

Liikelaitosten toiminta 2023 ja muutokset toiminnassa

Uudellakaupungilla on kaksi kuntalain mukaista liikelaitosta: Uudenkaupungin Vesi liikelaitos ja Vakka-Suomen Vesi liikelaitos.

Liikelaitokset eivät vuonna 2023 ylittäneet valtuuston hyväksymiä investointi- ja lainatasoja. Ne eivät ottaneet uutta lainaa. Vakka-Suomen Veden lainamäärä laski 0,6 miljoonalla ja Uudenkaupungin Vesi liikelaitos on velaton.

Liikelaitokset maksoivat kaupungille korkoa peruspääomasta; Uudenkaupungin Vesi 265 000 euroa ja Vakka-Suomen Vesi 79 000 euroa.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen tilikausi oli ensimmäistä kertaa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä oli 11 103 euroa (+439 244 euroa vuonna 2022), kun talousarviossa tilikauden ennustettiin olevan niukasti positiivinen. Liikelaitoksen rahatilanne oli kuitenkin edelleen hyvä.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen liikevaihto nousi edellisestä vuodesta. Talousarvion 6 000 euron ylijäämä kohosi lopulta 276 000 euroon. Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä ja sen talous on vakaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on velan määrän vähenemisestä ja liikevaihdon kasvusta huolimatta edelleen korkea.

Vaasan hallinto-oikeus antoi 6.10.2023 päätöksen Hápönniemen jätevedenpuhdistamon uudesta ympäristöluvasta. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsittelyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista

jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä.

Kokonaismenot

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten ulkoiset kokonaismenot (varsinaisen toiminnan lähinnä käyttötalouden menot, investointimenot ja rahoitustoiminnan menot) olivat 74 miljoonaa euroa (167 milj. euroa vuonna 2022).

Lainat ja vastuut

Uudenkaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 64,2 miljoonaa euroa, 4 299 euroa/asukas. Lainamäärä nousi 8,6 miljoonalla eurolla.

Konsernin lainakanta oli 78,7 miljoonaa euroa (90,4 milj. euroa v. 2022) eli 5 266 euroa/asukas. Konsernin lainamäärä supistui, koska sairaanhoitopiirit ja erityishuoltopiirit purettiin ja niiden omaisuus ja velat siirrettiin hyvinvointialueille.

Kuntien lainakanta oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 18,4 mrd. euroa, 3 320 euroa asukasta kohden. Se laski 400 miljoonaa euroa vuodesta 2022.

Kaupungin lainasalkun suojausaste on vuosina 2025–2032 korkea (noin 70–90 %). Kiinteäkorkoinen 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina erääntyy 2/2027, mutta tätä kompensoi se, että kaupungin korkosuojausten määrä nousee 60 miljoonaan euroon 2/2025. JVK:n korko on 0,466 %. Kiinteäkorkoisen lainan ja voimassa olevien korkosuojausten määrä on vuosina 2025–2/2027 yhteensä 88 miljoonaa, mutta sen jälkeen suojaustaso laskee 60 miljoonaan euroon.

Kaupungin lainojen keskiporko (sis. korot ja korkosuojaus) oli noin 0,74 %.

Rahavarat ja vakavaraisuus

Kaupungin rahavarat (sijoitukset ja kassavarat) olivat 8,8 miljoonaa euroa. Ne nousivat 0,4 miljoonaa euroa vuodesta 2022. Liikelaitosten kassatilanne oli hyvä.

Uudenkaupungin omavaraisuusaste oli 54,7 % (55,2 % v. 2022) ja konsernin 51,8 % (45,5 % v. 2022). Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta, mutta siihen pääsee vain erittäin harva kunta. Vuonna 2022 kaikkien kuntien omavaraisuusaste oli 59,3 % ja Uudenkaupungin kanssa vastaavankokoisten kuntien 46,6 %.

Konserni

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä konsernitilinpäätöksestä poistui Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä. Muun muassa aineelliset hyödykkeet ja saamiset sekä kaupungin peruspääoma ja vieras pääoma pienenivät. Taseen loppusumma pieneni 38,5 miljoonalla eurolla.

Kaupungin konserniyhtiöt eivät vuonna 2023 kaikin osin saavuttaneet niille asetettuja tavoitteita.

Kiinteistö Oy Sorvakko ja Kiinteistö Oy Käätyjärvi fuusioitiin 1.1.2023 alkaen Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloihin.

Kiinteistö Oy Kulhankarin sulautuminen Vuokrataloihin viivästyi, mutta se etenee suunnitelman mukaan ja toteutunee kevään 2024 aikana.

Asuntojen käyttöasteen aleneminen jatkui (tav. 95 %/tot. 80 %). Alhainen käyttöaste johtuu osin käynnissä olevista linjasaneerauksista ja osin kaupungin negatiivisesta muuttoliikkeestä sekä työllisyystilanteesta. Vuokria jouduttiin korottamaan käyttökustannusten kasvun takia. Yhtiön taloustilanne ja maksuvalmius oli kohtalainen. Vuosi sujui suurista muutoksista huolimatta hyvin, ja yhtiö pystyi kattamaan pääoma- ja käyttökustannukset kerätyillä vuokratuotoilla.

Uudenkaupungin Satama Oy:n liikevaihto laski yli 40 %, ja yhtiö painoi tappiolliseksi. Yhtiön rahoitusasema on kuitenkin hyvä, ja sen tase on erittäin vahva. Yhtiö maksoi kaupungille 600 000 euroa osinkoa.

Konsernin vuosikate oli 132,6 % poistoista (tavoite 100 %) ja investointien tulorahoitusaste 59,4 %.

Uudenkaupungin konsernin lainat ja vastuut olivat vuoden lopussa 98,0 miljoonaa euroa eli 6 557 euroa / asukas (tavoite: lainat max. 8 000 euroa/asukas). Koko maassa konsernilainakanta oli koko maassa 7 760 euroa/asukas vuonna 2022.

Konsernin omavaraisuusaste parani 45,5 %:sta 51,8 %:iin ja suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 61,2 %:sta 123,0 %:iin. Vuonna 2022 Suomen kuntakonsernien omavaraisuusaste oli 42 %.

Talouden kehitys ja tasapaino

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kirjanpidollista tasapainoa kuvataan kertyneellä yli-/alijäämällä.

Kunnan talous on tasapainossa, jos vuosikate riittää poistoihin ja poistojen määrä kattaa investoinnit. Uudessakaupungissa vuosikate oli vuonna 2023 noin 170 % poistoista ja investointien tulorahoitus-

prosentti 64,0. Talous oli hyväksyttävällä tasolla, koska vuosikate kattoi poistot ja osan investoinneista.

Talouden tasapainoa ei arvioida yksittäisen vuoden perusteella vaan useamman vuoden kumulatiivisena kertymänä.

Konsernitasolla investointien tulorahoitusprosentti oli 59,4 %

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

Kaupunki + liikelaitokset	2023	2022
Vuosikate, €/asukas	788	543
Vuosikate/poistot, %	170	87
Investointien tulorahoitus, %	64	36
Kassan riittävyys, pv	109	31
Lainakanta, 1 000 €	64 225	55 583
Lainat, €/asukas	4 299	3 680
Omavaraisuus, %	55	55
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	121	56
Konserni	2023	2022
Konsernin omavaraisuus, %	52	45
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	78 675	90 417
Konsernin lainat, €/asukas	5 266	5 986

Tilikauden ylijäämä ja taseen kumulatiivinen ylijäämä

Tilikauden ylijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden lopussa 22,9 miljoonaa euroa, 1 534 euroa/asukas.

Tulevaisuuden näkymät

Uudenkaupungin kaupungin asukasmäärä on kääntynyt laskuun, ja muuttoliike on negatiivinen. Pitkään jatkuessaan väestön väheneminen ja ikääntyminen johtavat näivettymiseen. Asukasmäärään voidaan vaikuttaa vain vakaalla työpaikkatarjonnalla ja maahanmuuton lisääntymisellä.

Hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi ja taloudellinen liikkumavara kapeni.

Talouden ja toiminnan sopeuttaminen jatkuu vuosina 2024–2026.

Sote-kiinteistöt jäivät edelleen kaupungin omistukseen ja vastuulle. Hyvinvointialue vuokraa kaupungilta soten käytössä olevat toimitilat kolmeksi vuodeksi (2023-2025 + 1 vuoden optio). Kaupungin on yhtiötettävä toimitilansa, mikäli se haluaa siirtymäkauden jälkeen edelleen vuokrata tiloja hyvinvointialueelle. Päätökset ja järjestelyt niiden osalta tehdään 2024–2025.

Uudenkaupungin monitoimijatilán, Wintterin, rakentaminen alkoi 2022. Se valmistuu ja otetaan käyttöön vuonna alkuvuonna 2025. Monitoimitila rahoitetaan taselainalla ja koulukeskus kiinteistöleasingillä. Kaupunki on varautunut koronvaihtosopimuksilla korkojen nousuun. Suuren investointihankkeen myötä kaupungin lanakanta ja vastuut kasvavat. Wintterin rakentamisesta aiheutuvat määräaikaiset kustannukset poistuvat 2025, kun uusi monitoimijatalo valmistuu, mutta vastaavasti pääomakustannukset ja leasingvuokrat kasvattavat menoja vuodesta 2025 alkaen.

Vuosi 2024 tulee talousarvion mukaan olemaan vielä niukasti ylijäämäinen, koska marraskuussa 2023 ilmoitetut lopullisten sote-menojen aiheuttamat valtionosuuden lisäleikkaukset vuodelle 2024 kompensoidaan kunnille. Lisäksi kaupungin yhteisöveron jako-osuus kasvoi kolmanneksella.

Vuosi 2025 tulee olemaan alijäämäinen. Valtio ei ole tehnyt päätöksiä valtionosuuden lisäleikkausten kompensaaion jatkamisesta.

Henkilöstön rekrytointivaikeudet kasvavat. Henkilöstön rekrytointiongelmia on jo nyt lähes kaikilla sektoreilla, ja hakijoiden määrä on laskussa.

Ukrainalaiset voivat maaliskuusta 2023 alkaen hakea kotikuntaa Suomesta. Kotikuntastatuksen sai noin 120 ukrainalaista. Kotikunnan saamisen jälkeen Ukrainasta paenneet siirtyvät vastaanottopalveluista kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden piiriin sekä oppivelvollisuuden piiriin, mikä vaikuttaa laajasti myös Suomen kuntiin. Heistä toivotaan uusia pysyviä asukkaita kuntiin.

Maahanmuuttajataustaisten asukkaiden määrä ja palvelujen tarve on muutamassa vuodessa moninkertaistunut, ja kasvu jatkunee lähivuosina. Erityisesti lasten ja nuorten sekä naisten kotouttamiseen ja integroitumiseen Uuteenkaupunkiin tulee panostaa.

TE-palvelut siirtyvät 2025 suurelta osin kuntien vastuulle. Muutos on kunnille mahdollisuus tehdä jatkossa nykyistä vaikuttavampaa ja niiden elinvoimaa tukevaa työllisyys- ja elinkeinopolitiikka. Taloudellisesti uudistukseen liittyy riskejä, sillä tällä hetkellä näyttää siltä, että kunnille ei siirry valtiolta TE-palveluihin käytettyjä ja velvoitteiden hoidon edellyttämiä resursseja, vaan kunnat joutuvat rahoittamaan palveluja.

Valtionosuusuudistuksen valmistelu jatkuu ja sen sisältöä, ja vaikutukset kuntiin eivät ole tällä hetkellä tiedossa.

Tulevaisuuden osalta voi todeta, että ainoa, mikä on pysyvää, on muutos. Pärjätäkseen kuntien pitää olla jatkossakin proaktiivisia, joustavia ja uudistuvia.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja antaa tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että

- tilikauden tuloksesta tehdään tilinpäätöksen sivun 84 mukaiset tilinpäätösjärjestelyt ja tilikauden ylijäämä 5 103 780,54 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
